ATLAS SLOVENIJE ZA OSNOVNE IN SREDNJE ŠOLE

Karel Natek, Darko Ogrin, Irma Potočnik Slavič:

Atlas Slovenije za osnovne in srednje šole. Založba Mladinska knjiga, 128 str. Ljubljana, 2014

V začetku leta 2014 je pri založbi Mladinska knjiga izšel popolnoma nov šolski atlas z naslovom *Atlas Slovenije za osnovne in srednje šole*. Pripravila ga je skupina geografov, kartografov in drugih strokovnjakov, strokovno uredništvo pa so prevzeli sodelavci Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (dr. Karel Natek, dr. Darko Ogrin in dr. Irma Potočnik Slavič). Zasnova novega atlasa temelji na prikazu Slovenije skozi osnovne geografske značilnosti ter raznolikosti petih slovenskih makroregij. Takšen regionalni pristop omogoča bolj poglobljeno in celovito spoznavanje Slovenije.

Uvodni del tvori več poglavij. Najprej je krajše besedilo o legi Slovenije in naravnih nesrečah, sledi poglavje o kartografiji (o nastanku in uporabi zemljevidov, različnih merilih) ter poglavje o uporabljenih kartografskih znakih, na koncu sta še fizični in politični zemljevid Evrope.

Osrednji del atlasa predstavljajo zemljevidi Slovenije, ki jih lahko razdelimo v dva dela. V prvem delu je Slovenija predstavljena kot celota na 34 splošnih in tematskih zemljevidih, ki prikazujejo njene fizično- in družbenogeografske značilnosti. Drugi del obsega pet poglavij, v katerih so predstavljene posamezne makroregije in njihove značilnosti na zelo nazoren in zanimiv način (s tematskimi zemljevidi, zračnimi posnetki, ilustracijami, diagrami in fotografijami), na podlagi katerih si lahko učenci in dijaki oblikujejo ustrezne predstave o pokrajinah. Različnost pokrajin so avtorji izpostavili tako, da so pri vsaki prikazane prevladujoče ali značilne vsebine: v Alpskih pokrajinah sta v ospredju površje in voda, v Obsredozemskih morje in obala, v Dinarskokraških površinske in podzemne kraške oblike, v Predalpskih kotline in rečne doline in v Obpanonskih pokrajinah ravnine in gričevja.

Posebna vrednost atlasa so izbrani konkretni primeri značilnosti določenih pokrajin in geografski procesi, ki so podrobneje predstavljeni na posameznih zemljevidih in ponekod s pojasnjevalnim besedilom, ki povzema najnovejše ugotovitve in dognanja geografske stroke ter sorodnih ved. Nekatere izbrane vsebine omogočajo primerjave med samimi pokrajinami in tudi primerjave izbranih vsebin v različnih časovnih obdobjih, saj je to ključnega pomena za razumevanje nenehnega spreminjanja prostora, v katerem živimo. Tak primer so na primer zemljevidi mest, s katerih lahko ugotovimo, da so si naša mesta podobna, hkrati pa njihovi tlorisi in funkcijska členitev pričajo o svojevrstni preteklosti in razvoju.

V sklepnem delu atlasa je vsebina dopolnjena še s statističnimi podatki, ki izpostavljajo presežnike značilnosti Slovenije, kot so najvišji vrhovi, najdaljše reke, najvišji slapovi, največja in najgloblja jezera, najdaljše jame, največja zavarovana območja in največja

naselja. Na koncu atlasa je še geografski slovarček, v katerem so na kratek in jednat način pojasnjeni različni geografski in drugi izrazi, ki jih srečamo v atlasu.

Skupno je v atlasu objavljenih 135 zemljevidov, dodatno pa je nadgrajen še s 13 ilustracijami in 108 fotografijami.

Atlas je privlačen tudi na pogled, kvalitetno izdelan, z lično izdelanimi zemljevidi, v barvnem tisku in trdi vezavi.

Atlas bo dobro izpolnjeval svoj namen, saj so značilnosti Slovenije in njenih pokrajin predstavljene na zanimiv in preprost način, tako da si jih bodo učenci v osnovnih in srednjih šolah bolje zapomnili. Opremljeni s takim znanjem bodo bolje razumeli prostorsko stvarnost in zaznali razlike med slovenskimi pokrajinami, za učitelje v osnovnih in srednjih šolah pa bo nedvomno pomemben in koristen didaktični pripomoček pri pouku geografije in drugih predmetov.

Martina Frelih